

Innovation
through
formulation

Ell Ronglan:
905 22 102
ell.ronglan@azellis.no

Kirsten Starkey:
+45 21 27 25 30
kirsten.starkey@azellis.dk

Søren Munk Andersen:
+45 40 35 31 75
soren.andersen@azellis.dk

Rolf Snekkerrup:
+45 51 23 45 51
rolf.snekkerrup@azellis.dk

visit azellis.com

Spør oss eller din forhandler om mer informasjon

Ved ekstra behov for magnesium, kombineres Lebosol® Potato Care med Lebosol® Magnesium 400 SC

Inneholder P, K, N, Mn og Mo. Ekstra forsterket med Zn og tilsatt Aminosal for optimalt optak

Lettløselig gel-formulering utviklet i samarbeid med norske potetrådgivere

Fremmer knolldanning og avling

Lebosol® Potato Care - ny bladgjødsel til potet

Spørtyt på knollen ved legging fremmer rotting og avling

Acadian tangestrakt

Økt avling
med Azellis

Specialty
Agri/Horti

THE SCIENCES

Forutsetningen for å kunne dyrke i bakken i veksthus er et vekstskifte eller samdyrking med belgvekster. Dessuten kan det være lurt å plante tomater og agurker på en sterk og kraftig rotstokk.

Det er noen unntak fra det nye regelverket som er verdt å merke seg: Dyrkere som var økologisk godkjent per juni 2017 kan fortsette å dyrke i avgrensede bed i en omstillingsperiode som forventes å vare i 10 år, på linje med øko-dyrkere i Danmark, Finland og Sverige. Planter som selges med potte kan fortsatt

dyrkes i potte, noe som teknisk sett ofte omrtales som «avgrenset bed». Dette omfatter altså krydder, blomster og småplanter i pluggbrett. I Norge har en av de største leverandørene

STATUS I NORGE

og denne artikkelen viser noen gode eksempler.

Ifølge det nye EU-regelverket for økologisk landbruk, gjeldende i EU fra 1.1.2022, er det forutsatt at økologiske planter dyrkes i bakken - også i veksthus. Denne regelendringen har stort betydning for de nordiske landene, der det er langt mer vanlig å dyrke i avgrenset vekstmedium, f.eks. i en potte eller en sekk, enn i land lenger sør. Likevel er mange øko-dyrkere i Norden på god vei, spesielt i Danmark,

Bakkekontakt i økologisk veksthus – utfordring eller selvfølge?

Tekst: Susanne Frits Pedersen, NORSØK

THE TRACTORS WE DRIVE SAY A LOT ABOUT US

REX 4

Film

QR code

TORP MASKIN

www.torpmaskin.no

Tlf: 33 06 19 10

Landi

Passion for innovation

til COOP av økologiske tomater. Völl Økologiske Gartneri på Rennesøy, basert sin produksjon på dyrking i sekk. Bedriften har gjennomført en omfattende upevring og tilpassing av komposten i sekkene, og fått plass et godt program for gjødsling underveis i sesongen. Det er rart i bruk lokale gjødselskilder fra en nabo med husdyrhold, og det er etablert et godt miljø i veksthuset med pollinering ved hjelp av humler og biologisk kontroll med predatorer. Et annet viktig tiltak er vekstskifte med tomater, melon og krydder ved dyrking direkte i bakken på Bjølsund Gartneri hos Trond Kristoffersen i Rygge, men for å komme helt i mål må det inngå en belgveker. Grønnpodding av tomater på sterke rotstokker skjer i stor skala hos en annen stor leverandør av tomater, Stig Jakob Hanasand. Hanasand Gartneri på Rennesøy har spesi- alisert seg på grønnpodding og tilbyr også salg til andre innen bransjen. Et kraftig rot- nett bidrar til at plantene dels kan søke næring i et større jordvolum og dels kan

ungå ugunstige områder med f.eks. kom- pakt eller vassjuk jord. Samtidig blir det passe vekst til to toppet/hodestammer. Kjær Gartneri i Våle ved Martin Danielsen har god erfaring med dyrking i bakken og håndterer utfordringer som dukker opp etter hvert. Jorddekke, som voksende veksthusproduksjon med bakkekontakt»

grønngjødsel eller høstet biomasse, er noe som det jobbes med å få løst. Utfordrin- gene heri er dels at det må være nok lys til levende, voksende jorddekke eller at høstet biomasse ikke tilføre uønskete insekter. Prosjektet «Økologisk tomat og agurk

Foto: Susanne Frits Pedersen.
Kjær Gartneri driver med podete tomatplanter, dypvanning og dyrking i bakken.

har gjennom Gartneryrket nr. 2, 2021 søkt etter med gartnerer som har synspunkter og gode eksempler på dyrking i bakken. Vi har også etterlyst hva unge folk i næringen tenker om fremtiden for norske økologiske gartnerier og invitert elever på naturbrukslinjer til å skrive essays om den fremtidige utfordringen.

INSPIRASJON FRA DANSKE GARTNERE

En tur til fire danske økologiske gartnerier i november 2021 viste at næringen der går offensivt til verks, og omstillingen til nytt regelverk er godt på vei. De danske gartnerne som ble besøkt var allerede i gang med å dyrke i bakken, og delte villig av sine erfaringer med hvordan omstillingen best kan gjennomføres.

Felles for de fire gartneriene er at de har en klar fremtidsstro med optimisme og kre-aktivitet, uansett om de driver stordrift eller småskala hagebruk. De har lagt planer for å utvide arealene, nye salgskanaler, prosessering av produktene og formidling av erfa-

Ved Joftegård gartneri samles morplanter i et eget veksthus over vinteren, mens andre hus er uten plantevest. Foto: Susanne Frits Federsen

ringet og kunnskap. To har lang fartstid med dyrking direkte i bakken, en vil forsette med dyrking og salg i potte eller pluggbrett, og en jobber innovativt med jordforbedring i veksthu-

Ingen av gartneriene var bekymret for næringsbalansen, hverken med tanke på underskudd eller opphopning av næringsstoff i jorda. De mente heller ikke at dyrking i bakken ville bli noen betydelig hindring for dem i årene fremover.

BORG MASKIN AS

GRILLO profesjonelle park- og plenmaskiner, krattknuser, feiemaskiner, snøfresere, jordfresere, slåmaskiner, kanttrimmere og kombimaskiner til sommer- og vinterbruk. Stort utvalg. Høy kvalitet.

FD 900 - 2200 4wd
Profklippere med fantastiske oppsamlere. Høyttippende.

ANNOVI torgjødelspredere for rad- og bredspredning. **Prisgunstigi!**

"Fjellgjeta" CLIMBER 1027 Awd
Plenklipper, betepusser, krattknuser.

FX27 ZeroTurn
Spakstyrt klipper
Enkelt renhold

G55 - G131 Traktor
med front- eller
bakmontert tilbehør

www.borg-maskin.no Mob. 48 22 70 25 post@borg-maskin.no

I Rødmosse gartneri ved Vejle bugnet det av grønsaker og urter i et uoppvarmet glasshus i midten av november. Eieren Endrik Maars sitt beste tips var å dyrke et mangfold av vekster gjennom hele året, og han ønsker for nordligere breddegrader. Vintervekstene som han selger på ukentlig stand på Bondens marked i Vejle er særlig reddik og spinat som

STORT MANGFOLD FOR DIREKTE SALG

En strategi mot skadegjørere i veksthus drende. Ter er ikke regelendringen spesielt utfordringen gartneriet allerede selger planter i pottersturspurt. Viften av aktiviteter er bred, og går en bra tilbakemelding på hva som vil bli restauranten NOMA i København, noe som sorter. Toftgaard leverer til den berømte åpne dag der man kan smake på ulike tomater sommerhalvåret en kaffe og det arrangeres om videre dyrking. På gartneriet drives det i gard har god innsikt i utvalget og kan gi tips. Toftgaard og de ansatte på Gartneri Toftgaard med å kjøpe frø og ale opp småplanter. Lene mange hobbydyrkere vil gjerne slippe bytet tilpasses mange forhold og formål, men kere. Sortsutvalget av tomat er stort og kan saser på oppal av småplanter til hobbydyr- Gartneriet Toftgaard ved Køge på Sjælland

SMÅPLANTER TIL HOBBDYRKERE

Mangfoldig vinterkultur i gartneri Rødmosse 16.n. Foto: Susanne Frits Pedersen

Gartneriet på Svanholm Gods ved Skibby driver også i stor skala, men mest dyrking jorda.

hadde utviklet og/eller kjøpt inn maskiner til å gjøre jordarbeidingen rasjonelt og enkelt. Til jordforbedring ble det tilført miktorganismer og brukt rankekompottert talle pluss kløver- og lusernegrass, noe som bidrar til et aktivt jordliv med mange nytredyr som kan motvirke skadegjørere i jorda. Økologisk tankegang er det morsarte av sterilt miljø. Gartneriet bakterier i jorda. Økologisk tankegang er er bra med et stort mangfold av sopp og sin øko-avdeling sør for Odense var at det sin øko-avdeling sør for Odense var at det skap. Det viktigste budskapet fra DK-plantert av fire gartnerier som utgjør et kompani-produksjonen er økologisk og lokalisert på av agurk og tomat i Danmark. En del av DK-plant er en av de største leverandørene av agurk og tomat i Danmark. En del av

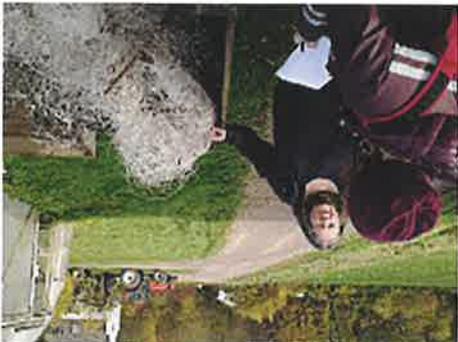
INNOVATIVT I STOR SKALA

Gartneriet driver jordforbedring hver sesong med egenprodusert kompost basert på talle (dypstø) fra kyr og hest. Komposten er en viktig forutsetning for å beholde en god jordhelse, og dermed også en god plante- helse. Rødmosse gartneri har hatt enkelte utfordringer med bladlus vintersid, men ikke verre enn at problemet løste seg og mangfoldet av vekster ga mulighet for inntrening på produkt som ikke ble angrepet.

han sår året rundt i varierende mengde, tilpasset etterspørselen. Persille og vårsalat er også populære varer, og få kan levere like fer- ske og lokale produkter. Variasjonen av arter og sorter har han ikke noe presist tall for, men mangfoldet var imponerende selv i midten av november. Det var bla. asparag på vei i dvale ved langsidene av huset, og spirende salat av vinterportulakk.

Gartneriet DK-plant hadde utviklet maskiner til rasjonell utbringning av egenprodusert kompost. Foto: Susanne Frits Pedersen

Det tas notater på gartneribesøk i Danmark november 2021. Foto: Rocio Tamaris Vera Lara

Faginfo nr. 2, 2021 www.agropub.no/ Fagartikler/vekskifte-og-planternaering-i-økologisk-vekssthusdyrking. Prosjektet «Økologisk tomat og agurk veksthusproduksjon med bakkekontakt» ble støttet av Landbruksdirektoratets midler til utviklingsrital innen økologisk landbruk. ■

ring i økologisk veksthus. NORSØK Frits Pedersen S.: Vekskskifte og plantenaering i økologisk/vekskifte-og-plantenaering-fagartikler/vekskskifte-og-plantenaering-i-økologisk-vekssthusdyrking. Prosjektet «Økologisk tomat og agurk veksthusproduksjon med bakkekontakt» ble støttet av Landbruksdirektoratets midler til utviklingsrital innen økologisk landbruk. ■

Reportasje med flere bilder og videomateriale på netstedet: www.agropub.no/fagartikler/bakkekontakt-i-veksthuset. Samme sted kan også Faginfo om grønnpoding og vekskskifte finnes: Frits Pedersen S.: Grønnpoding av tomat og agurk. NOR-SØK Faginfo nr. 1, 2021 www.agropub.no/ Fagartikler/grønnpoding-av-tomat-og-agurk. Frits Pedersen S.: Vekskskifte og plantenaering i økologisk veksthus. NORSØK

Gartneriet DK-plant hadde utviklet maskiner til rasjonell utbringning av egenprodusert kompost. Foto: Susanne Frits Pedersen

